

Brüssel, 19.7.2019
COM(2019) 345 final

2018/0395 (NLE)

Muudetud ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Armeenia Vabariigi vahelise ulatusliku ja laiendatud partnerluslepingu alusel loodud partnerlusnõukogus seoses partnerlusnõukogu, partnerluskomitee, eriotstarbeliste allkomiteede ja muude organite kodukorda käsitlevate otsuste vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel ELi ja Armeenia vahelise ulatusliku ja laiendatud partnerluslepinguga (edaspidi „leping“) moodustatud partnerlusnõukogus seoses partnerlusnõukogu ja partnerluskomitee kodukorra vastuvõtmise ja allkomiteede ja muude organite moodustamisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. ELi ja Armeenia vaheline ulatuslik ja laiendatud partnerlusleping

Lepingu eesmärk on edendada ELi ja Armeenia vahel ulatuslikku poliitilist ja majanduslikku partnerlust ja koostööd ühiste väärtuste ning tihedate sidemete alusel, muu hulgas suurendades Armeenia Vabariigi osalemist Euroopa Liidu poliitikameetmetes, programmides ja ametite tegevuses. Lepinguga luuakse kõikide vastastikust huvi pakkuvate valdkondade jaoks tõhustatud poliitilise dialoogi raamistik, mis võimaldab arendada tihedaid poliitilisi suhteid.

Lepingus on sätestatud ELi ja Armeenia suhete üldpõhimõtted ja eesmärgid ning ette nähtud lepingu rakendamiseks institutsioonilise struktuuri moodustamine.

Seda on ajutiselt kohaldatud alates 1. juunist 2018.

2.2. Partnerlusnõukogu

Lepingu artikli 362 alusel moodustatakse partnerlusnõukogu. Partnerlusnõukogu jälgib käesoleva lepingu rakendamist ja vaatab selle korrapäraselt läbi.

Partnerlusnõukogusse kuuluvad lepinguosaliste esindajad ministrite tasandil ning nõukogu kohtub korrapärase ajavahemike järel vähemalt üks kord aastas ja ka siis, kui see osutub vajalikuks. Vastastikusel kokkuleppel võib partnerlusnõukogu kokku tulla kõigis vajalikes koosseisudes. Partnerlusnõukogu võtab vastu oma kodukorra.

Partnerlusnõukogu teeb lepingus ette nähtud juhtudel otsuseid lepingu kohaldamisala ulatuses. Otsused on lepinguosaliste jaoks siduvad ning nad võtavad otsuste rakendamiseks asjakohaseid meetmeid. Partnerlusnõukogu võib anda ka soovitusi. Partnerlusnõukogu võtab oma otsused ja soovitusel vastu lepinguosaliste kokkuleppel, tingimusel et lepinguosaliste asjaomased sisemenetlused on lõpule viidud.

2.3. Partnerluskomitee

Lepingu artikli 363 alusel moodustatakse partnerluskomitee. See abistab partnerlusnõukogu tema ülesannete ja kohustuste täitmisel ning valmistab ette partnerlusnõukogu kohtumisi.

Partnerluskomiteel on õigus võtta vastu otsuseid lepingus ettenähtud juhtudel ja valdkondades, milles partnerlusnõukogu on talle volitused delegeerinud. Kõnealused otsused on lepinguosaliste suhtes siduvad ning nad võtavad nende rakendamiseks vajalikke meetmeid. Partnerluskomitee võtab oma otsused ja soovitusel vastu lepinguosaliste kokkuleppel, tingimusel et lepinguosaliste asjaomased sisemenetlused on lõpule viidud.

Partnerluskomitee koosneb lepinguosaliste esindajatest, kes on tavaliselt kõrgemad ametnikud. Selle eesistuja on vaheldumisi ELi ja Armeenia esindaja. See kohtub tavaliselt vähemalt kord aastas. Partnerluskomitee kodukorra võtab vastu partnerlusnõukogu.

2.4. Partnerlusnõukogu kavandatav õigusakt

Partnerlusnõukogu kavatseb vastu võtta otsuse oma kodukorra ja partnerluskomitee kodukorra kohta ning samuti allkomiteede ja muude organite moodustamise kohta.

Kavandatava akti eesmärk on võtta kooskõlas artikli 362 lõikega 4 ja artikli 363 lõikega 4 vastu partnerlusnõukogu ja partnerluskomitee tegevust reguleeriv kodukord ning moodustada allkomiteed ja muud organid, et võimaldada lepingut rakendada.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel võetav seisukoht peaks võimaldama vastu võtta partnerlusnõukogu ja partnerluskomitee kodukorra.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud otsused, millega „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“¹.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Partnerlusnõukogu ja partnerluskomitee on lepinguga loodud organid.

Võttes arvesse, et lepingu artikli 362 lõige 6 võimaldab partnerlusnõukogul võtta vastu otsuseid, mis on lepinguosalistele siduvad, on käesoleva otsuse lisas esitatud õigusaktid õigusliku toimega aktid. Nende aktidega ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatava otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1 Ettepaneku muutmise põhjused

29. novembril 2018 võtsid kõrge esindaja ja komisjon vastu ühisettepaneku, mis käsitleb nõukogu otsust seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Armeenia Vabariigi vahelise lepingu alusel loodud partnerlusnõukogus seoses partnerlusnõukogu, partnerluskomitee, eriotstarbeliste allkomiteede ja muude organite kodukorda käsitlevate otsuste vastuvõtmisega (edaspidi „ühisettepanek“). Ühisettepanek põhines ELi lepingu artiklil 37 ning ELi toimimise lepingu artiklil 91, artikli 100 lõikel 2, artiklil 207 ja artiklil 209 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9. Võttes arvesse Euroopa Kohtu hiljutist otsust kohtuasjas C-244/17: komisjon vs. nõukogu (Accord avec le Kazakhstan), mille puhul kohus kasutas nn raskuskeskme testi, et määrata kindlaks rahvusvahelisi kokkuleppeid käitlevate liidu õigusaktide õiguslik alus, ja eespool esitatud

¹ Kohtuasi C-399/12: Saksamaa vs. nõukogu, ECLI: EU: C: 2014: 2258, punktid 61–64.

põhjuseid, tuleks kavandatava otsuse õiguslikku alust muuta ja kasutada sellena ELi toimimise lepingu artiklit 91, artikli 100 lõiget 2, artiklit 207 ja artiklit 209 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

4.2.2. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on pelgalt kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna puhul vajalik õiguslik alus.

Kui kavandatava aktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatult seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandina nimetada ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

Samuti tuleb märkida, et õigusakti õiguslikku alust ei määra mitte menetlused, vaid õigusakti vastuvõtmiseks järgitav menetlus tuleneb selle õiguslikust alusest.

4.2.3. Kohaldamine käesoleval juhul

Partnerlusnõukogu ja partnerluskomitee kodukorras käsitletakse konkreetse lepingu alusel loodud organi üldist toimimist. Seega tuleb valdkond, kuhu kavandatav otsus kuulub, kindlaks määrata, lähtudes lepingust kui tervikust.

Kavandatava akti põhieesmärk ja sisu on seotud arengukoostööga (ELi toimimise lepingu artikkel 209) ja kaubandusega (ELi toimimise lepingu artikkel 207). Kuna teatavad transporditeenuste kaubandust puudutavad sätted lepingu kaubandust käsitlevas osas ei kuulu artikli 207 kohaldamisalasse, tuleks samuti lisada ELi toimimise lepingu artikkel 91 ja artikli 100 lõige 2.

Võttes arvesse ÜVJP valdkonna sätete piiratud arvu, ei kujuta need enesest eraldi eesmärki ega valdkonda. Pigem on need lepingu peamise valdkonna suhtes kõrvalise tähtsusega. Seega ei ole nende puhul vaja eraldi õiguslikku alust. See on nii hoolimata asjaolust, et lepingu allkirjastamist käsitleva nõukogu otsuse aluseks oli ühtlasi Euroopa Liidu lepingu artikkel 37 (vt nõukogu 20. novembri 2017. aasta otsus 2018/104). Hinnang on muutunud seoses kohtuotsusega kohtuasjas C-244/17: komisjon vs. nõukogu (Accord avec le Kazakhstan).

Tuleb märkida, et lepingus sisalduvate ÜVJP sätete arv ja laad on võrreldav nende ÜVJP sätete arvu ja laadiga, mida sisaldab Kasahstaniga sõlmitud leping ja muud lepingud, mille kohta on tehtud ÜVJP-välistel õiguslikel alustel põhinevad otsused pärast kohtuasjas C-244/17 tehtud otsust.

5. JÄRELDUS

Eelnevat arvestades peaks kavandatava otsuse õiguslik alus olema ~~ELi lepingu artikkel 37 ning~~ ELi toimimise lepingu artikkel 91, artikli 100 lõige 2, artikkel 207 ja artikkel 209 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 ja ettepaneku peab esitama komisjon üksi. Nimetatud küsimuses on konsulteeritud liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga, kes sellega nõustub.

Muudetud ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Armeenia Vabariigi vahelise ulatusliku ja laiendatud partnerluslepingu alusel loodud partnerlusnõukogus seoses partnerlusnõukogu, partnerluskomitee, eriotstarbeliste allkomiteede ja muude organite kodukorda käsitlevate otsuste vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

~~võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 37,~~

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91, artikli 100 lõiget 2 ning artikleid 207 ja 209 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

~~võttes arvesse Euroopa Komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut~~

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Armeenia Vabariigi vahelisele ulatuslikule ja laiendatud partnerluslepingule (edaspidi „leping“)² kirjutati alla 24. novembril 2017 Brüsselis ja seda kohaldatakse ajutiselt alates 1. juunist 2018.
- (2) Lepingu artiklitega 362 ja 363 moodustatakse lepingu rakendamise hõlbustamiseks partnerlusnõukogu ja partnerluskomitee.
- (3) Lepingu artikli 362 lõike 4 kohaselt võtab partnerlusnõukogu vastu oma kodukorra ja lepingu artikli 363 lõike 4 kohaselt määrab partnerlusnõukogu oma kodukorras kindlaks partnerluskomitee ülesanded ja tegevuspõhimõtted.
- (4) Lepingu tulemusliku rakendamise tagamiseks tuleks vastu võtta partnerlusnõukogu ja partnerluskomitee kodukorrad.
- (5) Lepingu artikli 364 lõikes 2 on sätestatud, et partnerlusnõukogu võib luua konkreetsetes valdkondades mis tahes allkomitee või muu organi, mis abistavad teda tema ülesannete täitmisel. Lisaks on kõnealuses artiklis sätestatud, et partnerlusnõukogu määrab oma kodukorras kindlaks selliste komiteede ja organite koosseisu, ülesanded ja tegevuspõhimõtted.
- (6) Partnerlusnõukogu peab oma [...] istungil/kohtumisel [kuupäev] vastu võtma partnerlusnõukogu, partnerluskomitee ja eriotstarbeliste allkomiteede ja muude organite kodukorra.
- (7) On asjakohane kehtestada partnerlusnõukogus liidu nimel võetav seisukoht, kuna selle otsused partnerlusnõukogu, partnerluskomitee, eriotstarbeliste allkomiteede ja muude organite kodukorra ja allkomiteede moodustamise kohta on liidu jaoks siduvad.

²

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1532441113638&uri=CELEX:22018A0126\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1532441113638&uri=CELEX:22018A0126(01))

- (8) Liidu seisukoht partnerlusnõukogus peaks seega põhinema käesolevale dokumendile lisatud partnerlusnõukogu ja partnerluskomitee kodukorra kavanditel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel ELi ja Armeenia partnerlusnõukogus seoses partnerlusnõukogu, partnerluskomitee ja eriotstarbeliste allkomiteede, sealhulgas geograafiliste tähiste allkomitee³ ning muude organite kodukorraga ja seoses allkomiteede moodustamisega, põhineb partnerlusnõukogu otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele. Väiksemaid muudatusi otsuse eelnõus võib teha ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub [...].

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

³ Lepingu artikliga 240 loodud geograafiliste tähiste allkomitee vastutab oma kodukorra vastuvõtmise eest.